

THỰC TRẠNG HIỆU QUẢ TUYỂN CHỌN VẬN ĐỘNG VIÊN MÔN CỬ TẠ TẠI ĐỘI TUYỂN TRẺ VÀ ĐỘI TUYỂN QUỐC GIA VIỆT NAM

Phạm Việt Hùng⁽¹⁾
Nguyễn Thị Thu Quyết⁽²⁾

Tóm tắt:

Qua khảo sát thực tế và phỏng vấn các chuyên gia, huấn luyện viên Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia môn Cử tạ, chúng tôi đã đánh giá được thực trạng công tác tuyển chọn VĐV môn Cử tạ dưới các góc độ: Hiệu quả tuyển chọn và hệ số đào thải; Thực trạng các tuyến và tiêu chuẩn tuyển chọn; Thực trạng trình độ VĐV. Kết quả cho thấy: Hiệu quả tuyển chọn đạt trên 80%, Hệ số đào thải chiếm tỷ lệ dưới 20%, các VĐV được tuyển chọn từ tuyến cơ sở trở lên, VĐV đa số ở trình độ Kiện tướng quốc gia.

Từ khóa: Tuyển chọn, VĐV, Cử tạ, Đội tuyển trẻ, Đội tuyển quốc gia Việt Nam

Current status of effective selection of weightlifting athletes selection at Vietnam Youth Team and National Team

Summary:

Through field surveys and interviews with experts and coaches of the Youth Team and the National Weightlifting Team, we have assessed the current status of weightlifting athlete selection from the following perspectives: Selection efficiency and elimination rate; Current status of selection lines and standards; Current status of athlete level. The results show that: Selection efficiency is over 80%, Elimination rate is under 20%, athletes are selected from the grassroots level and above, most of them are at the level of National Master.

Keywords: Selection, athletes, Weightlifting, Vietnam Youth Team, National Team.

ĐẶT VẤN ĐỀ

Những năm qua, Thể thao Việt Nam đã đạt những thành tích ấn tượng như: HCV Olympic 2016; Bóng đá nam giành HCV SEA Games, HCV AFF Cup 2019, tứ kết Asian Cup 2019 và vào đến vòng loại thứ 3 World Cup 2022... Tuy nhiên, so với mục tiêu mà Quy hoạch phát triển thể thao đến năm 2020, tầm nhìn 2030 Chính phủ đặt ra thì Ngành TDTT vẫn chưa hoàn thành nhiệm vụ. Ưu tiên số 1 của Thể thao Việt Nam là Olympic, số 2 là Asiad và SEA Games là thứ 3. Đây là thay đổi cốt lõi của chiến lược và phù hợp với thực tế phát triển của Thể thao Việt Nam.

Cử tạ Việt Nam đã đánh dấu tên tuổi mình trong đấu trường thể thao lớn nhất thế giới và châu lục khi giành được 1 HCB tại Asiad năm 2006, 1 HCB Olympic năm 2008, 1 HCB Olympic năm 2012, 2 HCB Asiad năm 2018, Tuy nhiên, đến nay, sau nhiều kỳ Asiad và Olympic, Việt Nam vẫn chưa có lại tấm huy chương nào ở hai đấu trường thể thao này. Một

trong những nguyên nhân là chưa có đội ngũ kế cận có tiềm năng.

Xuất phát từ thực tiễn trên, chúng tôi tiến hành tìm hiểu thực trạng công tác tuyển chọn nguồn kế cận thể thao Asiad trong môn Cử tạ.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Quá trình nghiên cứu, chúng tôi đã sử dụng các phương pháp cơ bản: Phân tích và tổng hợp tài liệu; Phỏng vấn tọa đàm và phương pháp Toán học thống kê.

Để đánh giá chất lượng công tác tuyển chọn, chúng tôi sử dụng 2 chỉ số:

(1) Hiệu quả tuyển chọn (%): Được xác định theo công thức: Tổng số VĐV được tiếp tục đào tạo/Tổng số VĐV được tuyển chọn x 100%

(2) Hệ số đào thải (%): Được xác định theo công thức: Tổng số VĐV bị thải loại/Tổng số VĐV được tuyển chọn x 100%.

Thông qua tổng hợp các văn bản tổng kết, phỏng vấn các huấn luyện viên (HLV) Đội tuyển Trẻ quốc gia và Đội tuyển quốc gia môn Cử tạ hiện đang tập huấn tại Trung tâm Huấn

⁽¹⁾PGS.TS, ⁽²⁾TS, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh

Bảng 1. Thực trạng hiệu quả tuyển chọn vận động viên môn Cử tạ từ năm 2010 đến nay

TT	Chi số	Đội tuyển trẻ quốc gia						Đội tuyển quốc gia									
		Tổng thể (n=315)		Giai đoạn 2010-2014 (n=80)		Giai đoạn 2015-2019 (n=110)		Giai đoạn 2020 đến nay (n=125)		Tổng thể (n=230)		Giai đoạn 2010-2014 (n=105)		Giai đoạn 2015-2019 (n=105)		Giai đoạn 2020 đến nay (n=125)	
		m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %
1	Hiệu quả tuyển chọn	255	80.95	65	81.25	90	81.82	100	80.00	195	84.78	-	-	90	85.71	105	84.00
2	hệ số đào thải	60	19.05	15	18.75	20	18.18	25	20.00	35	15.22	-	-	15	14.29	20	16.00

Bảng 2. Thực trạng các tuyển và tiêu chuẩn tuyển chọn VĐV môn Cử tạ từ năm 2010 đến nay

TT	Nội dung	Đội tuyển trẻ quốc gia						Đội tuyển quốc gia					
		Giai đoạn 2010-2014		Giai đoạn 2015-2019		Giai đoạn 2020 đến nay		Giai đoạn 2010-2014		Giai đoạn 2015-2019		Giai đoạn 2020 đến nay	
		Có	Không	Có	Không	Có	Không	Có	Không	Có	Không	Có	Không
1	Tuyển chọn VĐV từ giải phong trào cho tuyển cơ sở		x		x		x		x		x		x
2	Tuyển chọn VĐV từ cơ sở cho tuyển tỉnh, thành phố	x		x		x		x		x		x	
3	Tuyển chọn VĐV từ cấp tỉnh, thành phố cho tuyển Trung ương	x		x		x		x		x		x	
4	Tiêu chuẩn tuyển chọn ở cấp Trung ương	x		x		x		x		x		x	
5	Tiêu chuẩn tuyển chọn ở cấp tỉnh, thành phố	x		x		x		x		x		x	
6	Tiêu chuẩn tuyển chọn ở cơ sở		x		x		x		x		x		x

Bảng 3. Thực trạng trình độ vận động viên Cử tạ từ năm 2010 đến nay

TT	Trình độ	Đội tuyển trẻ quốc gia						Đội tuyển quốc gia									
		Số lượng (n=180)		Giai đoạn 2010-2014 (n=25)		Giai đoạn 2015-2019 (n=85)		Giai đoạn 2020 đến nay (n=70)		Số lượng (n=195)		Giai đoạn 2010-2015 (n=90)		Giai đoạn 2015-2020 (n=90)		Giai đoạn 2020 đến nay (n=105)	
		m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %	m _i	Tỷ lệ %
1	Kiện tướng quốc tế	0	0	0	0	0	0	0	0	35	17.95	-	-	15	16.67	20	19.05
2	Kiện tướng quốc gia	30	16.67	0	0	20	23.53	10	14.29	140	71.79	-	-	65	72.22	75	71.43
3	Dự bị kiện tướng	35	19.44	0	0	25	29.41	10	14.29	20	10.26	-	-	10	11.11	10	9.52
4	Cấp 1	115	63.89	25	100	40	47.06	50	71.43	0	0	-	-	0	0	0	0
5	Cấp 2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	0	0	0	0

luyện thể thao Quốc gia Hà Nội; Đà Nẵng và Trung tâm Đào tạo VĐV, Trường Đại học TDTT Bắc Ninh, chúng tôi đã đánh giá được thực trạng tuyển chọn VĐV từ năm 2010 đến nay theo 3 giai đoạn, mỗi giai đoạn kéo dài trong 5 năm. Thực trạng công tác tuyển chọn được chúng tôi đánh giá dưới 3 tiêu chí: Chất lượng tuyển chọn; Thực trạng các tuyến và tiêu chuẩn tuyển chọn; Thực trạng trình độ VĐV.

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ BÀN LUẬN

1. Thực trạng chất lượng công tác tuyển chọn vận động viên Cử tạ của Đội tuyển Trẻ quốc gia và Đội tuyển quốc gia

Kết quả được trình bày tại bảng 1.

Kết quả bảng 1 cho thấy: Trong giai đoạn từ 2010 đến nay, số lượng VĐV có năng khiếu được giữ lại đào tạo hay hiệu quả tuyển chọn luôn chiếm tỷ lệ trên 80% ở cả Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia. Về Hệ số đào thải, từ năm 2010 đến nay tổng số VĐV bị đào thải chiếm tỷ lệ 19.05% so với tổng số VĐV được tuyển chọn. Trong đó, giai đoạn từ 2020 đến nay có Hệ số đào thải cao nhất với 20.00%. Đối với Đội tuyển quốc gia, Hệ số đào thải thấp hơn với tỷ lệ 15.22%.

2. Thực trạng các tuyến và tiêu chuẩn tuyển chọn vận động viên Cử tạ ở Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển Quốc gia

Để tìm hiểu về thực trạng các tuyến và tiêu chuẩn tuyển chọn được áp dụng, chúng tôi tiến hành phỏng vấn, trao đổi trực tiếp với các cán bộ quản lý, HLV Đội tuyển Trẻ, Đội tuyển quốc gia. Kết quả được trình bày tại bảng 2.

Kết quả bảng 2 cho thấy:

- Về tuyến tuyển chọn: VĐV được tuyển chọn từ tuyến cơ sở trở lên (không tuyển chọn từ tuyến phong trào) ở cả Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia. Riêng đối với Đội tuyển quốc gia thì VĐV chỉ được tuyển chọn từ cấp tỉnh, thành phố cho Trung ương.

- Về tiêu chuẩn tuyển chọn: Đều có tiêu chuẩn tuyển chọn ở cấp Trung ương cho cả Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia nhưng lại không có tiêu chuẩn tuyển chọn ở cấp cơ sở.

3. Thực trạng trình độ vận động viên Cử tạ ở Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia

Tiếp đến, chúng tôi tiến hành đánh giá thực trạng trình độ VĐV môn Cử tạ của Đội tuyển Trẻ quốc gia và Đội tuyển quốc gia hiện đang

tập huấn tại các trung tâm. Kết quả được trình bày tại bảng 3.

Kết quả bảng 3 cho thấy: Ở cả Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia đều có các VĐV đạt đẳng cấp từ Dự bị kiện tướng đến Kiện tướng quốc tế, trong đó số VĐV Kiện tướng quốc gia chiếm tỷ lệ cao nhất tại Đội tuyển quốc gia với 71,43%. Riêng ở Đội tuyển quốc gia, VĐV không có trình độ đẳng cấp 1, 2.

KẾT LUẬN

Thực trạng hiệu quả tuyển chọn đạt tỷ lệ cao, trên 80% đối với cả Đội tuyển Trẻ và Đội tuyển quốc gia. Tuy nhiên, Hệ số đào thải vẫn chiếm gần 20% sau mỗi giai đoạn.

Vận động viên được tuyển chọn từ cấp cơ sở lên tuyến tỉnh, thành và từ cấp tỉnh, thành lên cấp Trung ương đối với Đội tuyển trẻ, còn Đội tuyển quốc gia thì chỉ tuyển chọn từ cấp tỉnh, thành lên tuyến Trung ương. Chính vì vậy, tiêu chuẩn tuyển chọn VĐV cho Đội tuyển quốc gia cũng chỉ có ở cấp Trung ương mà không có ở cấp tỉnh, thành phố và cơ sở, còn đối với Đội tuyển trẻ quốc gia thì có tiêu chuẩn tuyển chọn áp dụng ở cấp trung ương và cấp tỉnh, thành phố.

Về trình độ VĐV, đối với Đội tuyển trẻ thì đa số ở trình độ Cấp 1, Dự bị kiện tướng và Kiện tướng quốc gia; Ở Đội tuyển quốc gia thì đa số VĐV ở trình độ Kiện tướng quốc gia (trên 71%), số lượng VĐV đạt Kiện tướng Quốc tế chiếm tỷ lệ cao thứ 2 và không có VĐV trình độ Cấp 1 và Cấp 2.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Thủ tướng Chính phủ (2019), *Quyết định số 223/QĐ-TTg ngày 22/02/2019 phê duyệt Đề án "Tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng tài năng thể thao và nhân lực thể thao thành tích cao đến năm 2035"*.
2. Bộ môn Cử tạ, *Báo cáo tổng kết Đội tuyển Cử tạ trẻ quốc gia, Đội tuyển quốc gia từ năm 2010 đến năm 2023*.
3. Vũ Chung Thủy (2015), *Tuyển chọn VĐV Thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội
4. Nguyễn Văn Trạch (2012), *Lý luận và phương pháp huấn luyện thể thao hiện đại*, Nxb TDTT, Hà Nội.
5. Đông Văn Triệu (2015), *Giáo trình Lý luận và phương pháp huấn luyện thể thao*, Nxb TDTT, Hà Nội.

LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN THỂ DỤC THỂ THAO

4. Trương Quốc Uyên

Các phong trào rèn luyện thể chất của đồng bào Việt Nam theo gương Bác Hồ vĩ đại

6. Trương Anh Tuấn; Nguyễn Tôn Hoài

Đào tạo nguồn nhân lực thể dục thể thao trong thời kỳ phát triển mới của đất nước

10. Nguyễn Hoàng Minh Thuận

Đào tạo sinh viên sư phạm ngành Giáo dục thể chất: Góc nhìn từ mô hình TPACK

BÀI BÁO KHOA HỌC

16. Nguyễn Văn Phúc

Đề xuất mô hình giảm thiểu rủi ro thương tích trong hoạt động Thể dục thể thao ở Việt Nam

19. Đỗ Hữu Trường; Mai Thị Bích Ngọc

Định hướng phát triển thể thao mạo hiểm tại vùng Trung du và miền núi Bắc Bộ giai đoạn 2025-2030

23. Phạm Việt Hùng

Mô hình đào tạo nguồn kế cận thể thao thành tích cao của một số nước trên thế giới và bài học đối với thể thao Việt Nam

29. Phonesooksin TESO; Đinh Thị Mai Anh

Thực trạng các yếu tố chủ quan đảm bảo chất lượng hoạt động Thể dục thể thao ngoại khóa của sinh viên Trường Đại học quốc gia Lào

33. Đinh Khánh Thu; Nguyễn Hữu Thành Thái

Đánh giá thực trạng các yếu tố ảnh hưởng phong trào tập luyện Dân vũ thể thao của người cao tuổi trên địa bàn quận Long Biên, Thành phố Hà Nội

38. Nguyễn Đức Thành

Năng lực tính toán của sinh viên các lớp Cờ vua sau ứng dụng các dạng bài tập phối hợp chiến thuật

42. Nguyễn Văn Hòa; Ngô Thị Thúy Nga

Giải pháp nâng cao chất lượng dạy học môn Thể dục cho sinh viên ngành Giáo dục thể chất Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh

48. Nguyễn Ngọc Nga; Cung Đức Liêm; Nguyễn Trương Phương Uyên

Thực trạng và nguyên nhân ảnh hưởng đến trình độ thể lực chung của nữ sinh viên ngành Quản trị kinh doanh Trường Đại học Tài chính – Marketing

52. Nguyễn Thị Diệp Ly; Dương Thái Bình

Lựa chọn và ứng dụng bài tập thể dục Aerobic phát triển thể lực chung cho sinh viên chuyên ngành Giáo dục thể chất, Trường Đại học Hồng Đức

56. Lê Thị Thanh Thủy; Nguyễn Như Phúc

Thực trạng các yếu tố ảnh hưởng tới việc dạy và học bơi ếch của học viên Trường Sĩ quan lục quân 1 – Sơn Tây – Hà Nội

62. Nguyễn Đức Thịnh

Hiệu quả ứng dụng bài tập đập bóng nhanh trước mặt ở vị trí số 3 cho nam sinh viên đội tuyển Bóng chuyền Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông

66. Bùi Danh Tuyên

Xác định nguy cơ chấn thương trong hoạt động tập luyện của các vận động viên đội tuyển Bóng rổ Trường Đại học Công Nghệ Đông Á

70. Phạm Việt Hùng; Nguyễn Thị Thu Quyết

Thực trạng hiệu quả tuyển chọn vận động viên môn Cử tạ tại Đội tuyển trẻ và Đội tuyển quốc gia Việt Nam

73. Kolakot Simuongsong

Lựa chọn hệ thống bài tập phát triển sức mạnh cho nam vận động viên Taekwondo nội dung thi đấu đối kháng (Kyorugi) lứa tuổi 14 - 17 Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào

TIN TỨC - SỰ KIỆN VÀ NHÂN VẬT

76. Minh Đức

Xây dựng và phát triển Trường Đại học Thể dục thể thao Bắc Ninh giai đoạn 1965-1975

78. Phạm Tuấn Dũng; Nguyễn Văn Đông

Bài tập phát triển cơ tay, ngực với tạ đôi

80. Thẻ lệ viết và gửi bài.

THEORY AND PRACTICE OF SPORTS

4. Truong Quoc Uyen

Physical training movements of Vietnamese people following the example of great Uncle Ho

6. Truong Anh Tuan; Nguyen Ton Hoai

Training human resources for physical education and sports in the new development period of the country

10. Nguyen Hoang Minh Thuan

Training of Physical Education Pedagogical Students: Perspective from the TPACK Model

ARTICLES

16. Nguyen Van Phuc

Proposing a model to reduce injury risks in sports activities in Vietnam

19. Do Huu Truong; Mai Thi Bich Ngoc

Orientation for developing adventure sports in the Northern Midlands and Mountains in the period 2025-2030

23. Pham Viet Hung

Models of training high-performance sports successors in some countries around the world and lessons for Vietnamese sports

29. Phonesooksin TESO; Dinh Thi Mai Anh

Current status of subjective factors ensuring the quality of extracurricular sports activities of students at the National University of Laos

33. Dinh Khanh Thu; Nguyen Huu Thanh Thai

Assessment of the current status of the folk dance and sports movement of the elderly in Long Bien District, Hanoi City

38. Nguyen Duc Thanh

Evaluation of the computational ability of chess students after applying tactical coordination exercises

42. Nguyen Van Hoa; Ngo Thi Thuy Nga

Solutions to improve the quality of teaching physical education for students of Physical Education at Bac Ninh University of Physical Education and Sports

48. Nguyen Ngoc Nga; Cung Duc Liem; Nguyen Truong Phuong Uyen

Current situation and causes affecting the general physical fitness level of female students majoring in Business Administration at the University of Finance - Marketing

52. Nguyen Thi Diep Ly; Duong Thai Binh

Selection and application of aerobic exercises to develop general physical fitness for students majoring in Physical Education, Hong Duc University

56. Le Thi Thanh Thuy; Nguyen Nhu Phuc

Current status of factors affecting teaching and learning frog swimming of students of Army Officer School 1 - Son Tay - Hanoi

62. Nguyen Duc Thinh

Effective application of exercises to improve the efficiency of fast front smash at position number 3 for male students of the Volleyball team of the Academy of Posts and Telecommunications Technology

66. Bui Danh Tuyen

Identifying the risk of injury during training activities of athletes of the Basketball Team of Dong A University of Technology

70. Pham Viet Hung; Nguyen Thi Thu Quyet

Current status of effective selection of weightlifting athlete at Vietnam Youth Team and National Team

73. Kolakot Simuongsong

Choosing a system of strength development exercises for male Taekwondo athletes in the competition (Kyorugi) age group of 14-17 in the Lao People's Democratic Republic

NEWS - EVENTS AND PEOPLE

76. Minh Duc

Construction and development of Bac Ninh Sports University in the period 1965-1975

78. Pham Tuan Dung; Nguyen Van Dong

Exercises to develop arm and chest muscles with dumbbells

80. Rules of writing and posting.

Tạp chí KHOA HỌC

ĐÀO TẠO VÀ HUẤN LUYỆN THỂ THAO

JOURNAL OF SCIENTIFIC TRAINING AND SPORTS COACHING

Ministry of Culture, Sports and Tourism - Bac Ninh Sport University

Trường Đại học Thể dục Thể thao Bắc Ninh - Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

ISSN 1859-4417

Số 5 -2024
(83)

